
**ZAKRES UPRAWNIEŃ BUDOWLANYCH W SPECJALNOŚCI SIECI,
INSTALACJE I URZĄDZENIA ELEKTRYCZNE
I ELEKTROENERGETYCZNE UZYSKIWANYCH PRZEZ OSOBY
ZE ŚREDNIM WYKSZTAŁCENIEM W LATACH 1975 – 1995**

(Odpowiedź na list p. M.S. z Kielc)

Pan M.S. w swym liście prosił o opinię prawną i merytoryczną w sprawie zakresu posiadanych uprawnień budowlanych, które komisja przetargowa uznała za niewystarczające.

Odpowiedź

Pan M.S. posiada uprawnienia budowlane w specjalności instalacyjno-inżynierskiej w zakresie instalacji elektrycznych do:

1. - kierowania, nadzorowania i kontrolowania budowy i robót, kierowania i kontrolowania wytwarzania konstrukcyjnych elementów instalacji oraz oceniania i badania stanu technicznego w zakresie instalacji elektrycznych o powszechnie znanych rozwiązaniach konstrukcyjnych.
2. - sporządzania w budownictwie osób fizycznych projektów instalacji elektrycznych o powszechnie znanych rozwiązaniach konstrukcyjnych i schematach technicznych.

Uprawnienia nadane przez Urząd Wojewódzki – Wydział Gosp. Terenowej i Ochrony Środowiska w Kielcach (GT.V – 63/102/75 z dnia 30 sierpnia 1975 r.) na podstawie Ustawy – Prawo Budowlane [6] i rozporządzenia MGTiOŚ [7] **nie utraciły ważności**.

Uprawnienia budowlane i nadane w oparciu o przepisy Ustawy – Prawo Budowlane [6] i rozporządzenia MGTiOŚ [7] uprawniają do wykonywania samodzielnej funkcji kierownika budowy i robót w specjalności instalacyjno-inżynierskiej w **zakresie sieci i instalacji elektrycznych o powszechnie znanych rozwiązaniach**.

Wobec braku precyzyjnego określenia pojęcia „instalacje o powszechnie znanych rozwiązaniach konstrukcyjnych” w przepisach wówczas obowiązujących, w celu jego wyjaśnienia można [10] oprzeć się o definicje zawarte w przepisach rozporządzenia Przewodniczącego KBUiA z dnia 10 września 1962 r. [5]. Rozporządzenie to w § 1 ust. 5 zawiera określenie „skomplikowanych instalacji i urządzeń”.

Wymienione w tym rozporządzeniu **skomplikowane instalacje i urządzenia elektryczne** obejmują:

- *wszelkie instalacje i urządzenia elektryczne w budynkach z pomieszczeniami zaliczonymi do I i II kategorii niebezpieczeństwa pożarowego w rozumieniu przepisów techniczno-budowlanych,*
- *wszelkie instalacje i urządzenia elektryczne w obiektach budowlanych użyteczności publicznej,*
- *wszelkie instalacje i urządzenia elektryczne o napięciu znamionowym powyżej 1 kV,*
- *wszelkie instalacje i urządzenia elektryczne automatycznych central telefonicznych o pojemności powyżej 200 NN rozgłaszania przewodowego o mocy 500 W i dyspozytorskie o pojemności łącznej powyżej 10 NN,*
- *wszelkie instalacje i urządzenia elektryczne o mocy zainstalowanej powyżej 1 MW.*

Zakres uprawnień wydawanych na podstawie Ustawy – Prawo Budowlane z 1974 r. [6] i rozporządzeń MGTiOŚ z 1975 r. [7] został zinterpretowany też w wydawnictwie prawniczym w 1986 r. [8]. Warto przytoczyć zawarte w tej publikacji określenia:

- **„instalacje elektryczne”** – rozumieć należy sieci elektroenergetyczne – (stacje i sieci elektroenergetyczne transformatorowo-rozdzielcze) na terenie nieruchomości oraz wszelkie instalacje w obiektach budowlanych i na terenie nieruchomości służące do zaopatrywania w energię elektryczną do napędów elektrycznych, oświetlenia, ogrzewania i sygnalizacji oraz do ochrony przed wylądowaniami atmosferycznymi i przed skutkami elektryczności statycznej lub prądów błądzących, a także zakładowe i obiektowe centrale telefoniczne, rozgłaszania przewodowego i dyspozytorskie,
- **„kierowanie budową”** – rozumieć należy kierowanie, nadzorowanie i kontrolowanie budowy i robót instalacji elektrycznych, kierowanie i kontrolowanie wytwarzania konstrukcyjnych elementów instalacji oraz ocenianie i badanie stanu technicznego instalacji elektrycznych,
- **„instalacje elektryczne o powszechnie znanych rozwiązaniach technicznych”** – rozumieć należy wszelkie instalacje elektryczne, z wyjątkiem „skomplikowanych instalacji i urządzeń elektrycznych” [5]. (...) **W związku z powyższym przy określaniu zakresu wszystkich uprawnień budowlanych w specjalności instalacji elektrycznych, uzyskanych przez osoby nie posiadające wyższego wykształcenia technicznego, użyte zostało wyłącznie określenie „instalacje elektryczne o powszechnie znanych rozwiązaniach technicznych”.**

Należy przy tym dodać, że do instalacji elektrycznych stosownie do ustaleń przepisów rozporządzenia RM [4] i rozporządzenia Min. GTiOŚ [7] nie zostały włączone sieci elektroenergetyczne i stacje transformatorowe użytku publicznego oraz sieci telekomunikacyjne użytku publicznego i wewnątrzresortowe.

Uprawnienia budowlane w budownictwie telekomunikacyjnym od 1995 r. [2] obejmują wyżej wspomniane sieci telekomunikacyjne, natomiast wobec nie ukazania się dotychczas na podstawie delegacji ustawowej [1] z art. 16, ust. 2 rozporządzenia dotyczącego uprawnień budowlanych w budownictwie specjalnym sieci, instalacji i urządzeń energetycznych sądzić można, że istniejące uprawnienia wyczerpują potrzeby tego budownictwa. Zdaje się także potwierdzać takie przypuszczenie obowiązek ustanawiania inspektora nadzoru inwestorskiego wymagany zarządzeniem Ministra GTiOŚ [9] z grudnia 1994 r. dla linii elektroenergetycznych o napięciu 110 kV i większym oraz stacji elektroenergetycznych rozdzielczych i przetwórczych z nimi związanych. Ustawa Prawo budowlane [1] nakłada na inwestora w procesie organizowania budowy obowiązki, które realizować mogą jedynie osoby posiadające odpowiednie uprawnienia budowlane. Można więc sądzić, że w świetle obecnie obowiązującego tekstu ustawy [1] wyłączenie z zakresu uprawnień sieci elektroenergetycznych i stacji transformatorowych użytku publicznego utraciło aktualność. Godzi się zaznaczyć, że publiczne sieci nie różnią się technicznie od sieci na terenie nieruchomości.

Reasumując, stwierdzić należy, że zakres posiadanych przez Pana M.S. uprawnień budowlanych obejmuje na pewno:

1. także „sieci elektroenergetyczne o napięciu do 20 kV na terenie nieruchomości” z wyjątkiem sieci i stacji transformatorowych użytku publicznego [8], [4] i [7],
2. także „instalacje elektryczne o powszechnie znanych rozwiązaniach technicznych” [8],
3. oraz wobec braku rozporządzenia dotyczącego budownictwa specjalnego w zakresie sieci elektrycznych i stacji transformatorowych uprawnienia te mogą obejmować także sieci publiczne.

Wykaz powołanych aktów prawnych i publikacji:

1. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane – Tekst jednolity (Dz.U. z 2000 r. Nr 109, poz. 1157 z późniejszymi zmianami, Dz.U. z 2003 r. Nr 80, poz. 718)
2. Rozporządzenie Ministra Łączności z 10.10.1995 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie telekomunikacyjnym (Dz.U. z 1995 r. Nr 120, poz. 581)
3. Ustawa z dnia 31 stycznia 1961 r. Prawo budowlane (Dz.U. Nr 7, poz. 46 z późniejszymi zmianami)
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13.07.1961 w sprawie budownictwa specjalnego (Dz.U. Nr 35, poz. 176)
5. Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu Budownictwa, Urbanistyki i Architektury z dnia 10.09.1962 r. w sprawie kwalifikacji fachowych osób wykonujących funkcje techniczne w budownictwie powszechnym (Dz.U. Nr 53, poz. 226 z późn. zmianami)
6. Ustawa z dnia 24 października 1974 r. Prawo budowlane (Dz.U. Nr 38, poz. 229 z późn. zmianami)

7. Rozporządzenie Ministra GTiOŚ z dnia 20.02.1975 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz.U. Nr 42, poz. 334 z późn. zmianami)
8. Seminarium Prawa budowlanego – materiały szkoleniowe. Część 4, 1985 r., Wyd. Prawnicze, Warszawa 1986 r.
9. Zarządzenie Ministra GPiB z 15.12 1994 r. w sprawie obiektów budowlanych, przy których realizacji jest wymagane ustanowienie inspektora nadzoru inwestorskiego (M.P. Nr 2 z 1995 r., poz. 28)
10. Pismo Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego – Departamentu Prawnego DPR/AK/I/023/920/01 z dnia 17 maja 2001 r. adresowane do Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego.

Tadeusz Malinowski

Czł. Kraj. Komisji Kwalifikacyjnej PIIB

Rzeczoznawca budowlany

w specj. sieci, inst. i urz. elektrycznych